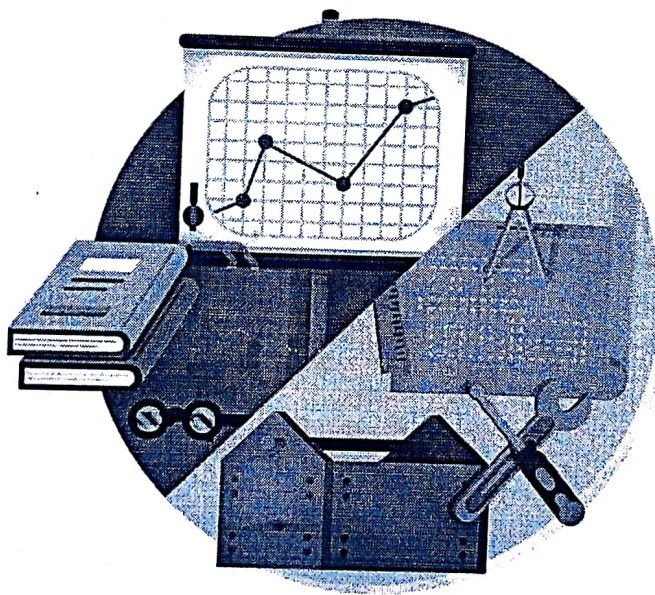

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
ПЕДАГОГИКА КАФЕДРАСИ
ПЕШКУ ТУМАНИ 2-СОН КАСБ-ХУНАР МАКТАБИ**

**ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА
ДУАЛ ТАЪЛИМНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ
ЗАМОНАВИЙ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ ВА РИВОЖЛАНИШ
ОМИЛЛАРИ**

Республика илмий-амалий конференция материаллари

Бухоро-2021

помните, если Ваша цель язык, то не стоит забывать о необходимости записывать и запоминать все новое. Анализируйте каждый раз Ваши встречи, учите новые слова и выражения. Таким образом с каждым последующим «занятием» Вы будете чувствовать себя увереннее, а значит и будете готовы к более сложным вещам.

10 — Найдите новое хобби

Любите готовить? Попросите знакомых научить Вас приготовлению некоторых традиционных блюд. Увлекаетесь музыкой? Разучите несколько традиционных песен и несколько популярных в народе современных русских композиций. Погрузитесь глубже в русскую культуру. Это сделает Вас еще более интересным собеседником и позволит лучше понять русский менталитет. Так Вы сможете быстрее находить общий язык с русскоговорящими людьми и сможете получить гораздо больший разговорный опыт.

ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИДА ЗИЁРАТ ТУРИЗМИНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ: ИМКОНИАТ, МУАММО ВА ЕЧИМЛАР

РИЗАЕВ Б.Н. БухДУ - катта ўқитувчи

Мамлакатимизда таълим-тарбия тизимини тубдан ислоҳ қилиш, уни замон талаблари даражасига кўтариш, келажак учун баркамол авлодни тарбиялаш ишлари давлат сиёсатининг устивор йўналишига айланди.

Ўзбекистонда олиб борилаётган ислохотлардан асосий мақсад, юртимизда соғлом ва баркамол, билимли, юксак маънавий-ахлоқий фазилатларга эга бўлган авлодни шакллантиришдан иборат. Шу билан бирга истиқлол Ўзбекистон халқига маънавий уйғониш, ўзликни англаш, бой тарихий ўтмишини ўрганишга имкон яратиб берди.

Маълумки юртимиз ўзининг бой тарихи, маданияти, жаҳон цивилизациясига улкан ҳисса қўшган олиму, алломалари, бекиёс маданий мерос объектлари, қадимий меъморчилик, хунармандчилик ва пазандачилик санъати билан бир қаторда, зиёрат туризми йўналишида ҳам юксак салоҳиятга эга минтақа ҳисобланади. Шу боис, коронавирус пандемиясида туризм соҳасини жадал қайта тиклашда айнан зиёрат туризми йўналиши муҳим аҳамият касб этади. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев раислигида 2020 йилнинг 9 декабрь куни туризм ва спорт соҳаларида амалга оширилаётган ишлар ҳамда 2021 йилдаги вазифалар муҳокамаси юзасидан бўлиб ўтган видеоселектор йиғилишида қатор муҳим вазифалар белгилаб берилди. 2021 йилда 1,7 миллион хорижий, 7,5 миллион маҳаллий сайёҳни жалб қилиш, туризм хизматлари экспортини 370 миллион долларга етказиш белгиланди. Шу жумладан, мамлакатнинг зиёрат туризми салоҳияти имкониятдан фойдаланган ҳолда 700 минг зиёратчини жалб қилиш ва ушбу йўналишда 130 миллион долларлик хизматлар экспортини таъминлаш бўйича вазифалар кўйилди. Шундан келиб чиққан ҳолда, маҳаллий ва хорижий зиёратчи сайёҳлар оқимини шакллантириш ва улар учун зарур шарт-

шароитларни яратиш, республиканинг зиёрат туризм салоҳиятини кенг тарғиб қилиш чора-тадбирларини амалга оширишга қаратилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасида зиёрат туризмини янада ривожлантириш ва зиёратчилар учун қулай шарт-шароитлар яратиш чора-тадбирлари тўғрисида” Фармон лойиҳаси ишлаб чиқилди. Коронавирус пандемияси тарқалиши оқибатида соҳадаги тадбиркорлик субъектларига 2020 йилда тақдим этилган қуйидаги имтиёз ва преференцияларни 2021 йилда давом эттириш ҳамда уларни жадал қайта тикланишлари учун қулай муҳитни яратиш назарда тутилмоқда. Жаҳон саёҳат ва туризм кенгаши (WTTC) томонидан “Саёҳат ва сайёҳлик саноатининг иқтисодий натижалари” бўйича ўтказилган тадқиқотларда республикамиз сайёҳлик соҳаси жадал тараққий топаётган беш давлатнинг бири сифатида қайд этилгани алоҳида таъкидлаш мумкин.

Ўзбекистонда сайёҳлик тизимини жаҳон андозалари даражасида ривожлантириш бугунги кундаги долзарб масалалардан ҳисобланади. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил 2 декабрдаги “Ўзбекистон Республикасининг туризм соҳасини жадал ривожлантиришни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони туризм тармоғини жадал ривожлантиришни таъминлаш, туризмга иқтисодиётнинг стратегик сектори мақомини бериш, минтақаларда туризм салоҳиятидан самарали фойдаланишда муҳим омил бўлмоқда.

Ўқув жараёнида сайёр дарс тизимининг йўлга қўйилиши натижасида дарснинг унуми, ўқувчининг билим ва кўникмаси ошади. Шунингдек, назарий тасаввур ўрнини реал гувоҳлик эгаллайди. Шу аснода сайёр дарс сўнгида ҳар бир ўқувчи учун қуйидаги жадвал кўринишидаги уйга вазифа берилади.

Бажарилган уйга вазифа моҳиятидан келиб чиқиб ўқувчининг дарс машғулотини қай даражада ўзлаштиргани ва қандай таассурот олганлини ойдинлашади.

Ziyorat turizmining afzalliklari, muammolari va yechimi...?

F

Fikringizni bayon eting.

S

Fikringiz bayoniga biron sabab ko'rsating.

M

U

Fikringizni umumlashtiring.

Хулоса ўрнида айтиш мумкинки, Таълим жараёнида шахсни ривожлантириш, ижтимоийлаштириш ва унда мустақил, танқидий, мантиқий ва ижодий фикрлаш қобилиятларини тарбиялашга йўналтириш мақсадга мувофиқдир; Талабаларни ижодий изланиш, кичик тадқиқотларни амалга ошириш каби кўникма ва малакаларни ривожлантиришга хизмат қиладиган таълим турларини самарали қўллаш лозим; Педагогик инновацияларни қўллашда таълим олувчиларнинг имкониятлари, хошиш-истаклари, қизиқишлари, билим, кўникма ва малакалари даражасини инобатга олиш мақсадга мувофиқдир; Ҳар бир педагог дарс жараёнида авторитар ва либерал услуб унсурларини ўзидан йироқлаштириб, демократик услубга ёндашиб дарс бериши ҳамда педагогик такт ва педагогик имиджни шакллантириш устида мунтазам изланиши шарт.

МАКТАБДА CHIZMACHILIK DARSLARIDA “BUYUM MODELINI YASASH” ORQALI O’QUVCHILARNING FAZOVIIY TASAVVURLARINI SHAKLLANTIRISH.

D.Q.Mamatov, Buxoro davlat universiteti

Mustaqil O‘zbekiston shiddat bilan rivojlanayotgan bir paytning o‘zida fanga texnikaga qiziqish ham shunchalik ortib bormoqda. Shu tufayli ham talim tarbiyaga etibor yuqori darajada ko‘rsatilmoqda.

Birgina ta‘lim tarbiya jarayonidagi darslardan chizmachilik fanini oladigan bo‘lsak bu fan ham asosiy fanlar orasidan asta sekinlik bilan joy olmoqda. Bu fanga bo‘lgan e‘tibor ham juda yuqori.

Maktabda chizmachilik dars jarayonini tashkil etish har bir mavzuni o‘quvchilarga tushunarli qilib yetkazib berish esa malakali o‘qituvchilar zimmasiga yuklatilgan.

Maktabda malakali har bir ustozlarimiz chizmachilik darslari o‘quvchilarga tushunarli bo‘lishi qilib yetkazib berish uchun innovasion texnologiyalardan va dars jarayonida interfaol usullardan foydalanib, amaliy mashg‘ulotlar o‘tkazib o‘quvchilarni fanga qiziqishlarini ortirish va fazoviy tasavvurlarini shakllantirish borasida izlanishlar olib bormoqdalar.

Bu borada esa usta shogird ananasini davom ettirgan holda o‘quvchilar bilan birgalikda mustaqil ishlar olib borilyapti.

Maktabda chizmachilik darslarida “Buyum modelini yasash”ni o‘quvchilarga o‘rgatish, ularda bo‘lgan lekin uncha rivojlanmagan virtual tasavvurlarni shakllantirish va rivojlantirish hisoblanadi.

Virtual tasavvurni rivojlantirishda o‘quvchilarning o‘z qiziqishlaridan va bilim darajalaridan kelib chiqqan holda ularda asta sekinlik bilan buyum modelini yasash

АМИНОВ А.Ш., ҚУЛМАНМАТОВ В.Г'. Chizmachilik darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanish samaradorligi.	292
ЭЛМУРОДОВ А.С. Автоматизированное управление ковроткацким станком	295
РАХМАТУЛЛАЕВА Д. Профессионал таълим муассасалари ўқитувчиларида тадбиркорлик компетенцияларини шакллантириш	298
ШАРИПОВ Ж.О. Влияние антифрикционных алмазоподобных (dlc) покрытий на надежность процесса фрезерования без сож хромовых сплавов	300
МИРЗОЕВА И.Э., МИРЗОЕВА О.Э. География дарсларида инновацион ва педагогик технологиялардан фойдаланиш	303
ОРЗИЕВ М.З., ҲОЖИМУРОДОВ Ж.Э. Россия-Афғонистон: XX аср бошларида сиёсий ва иқтисодий муносабатлар тарихидан	306
ҒОҒУРОВ М. Технологик таълим тизимининг моддий-техник таъминотини мустаҳкамлаш.	311
ХАСАНОВ Х. Электромагнитная сверхсжимаемость	314
НУРИДДИНОВА Н.З. Как выучить русский язык	326
РИЗАЕВ Б.Н. Таълим жараёнида зиёрат туризмини ташкил этишнинг ўзига хос хусусиятлари: имконият, муаммо ва ечимлар	329
МАМАТОВ Д.Қ. Maktabda chizmachilik darslarida "Buyum modelini yasash" orqali o'quvchilarning fazoviy tasavvurlarini shakllantirish.	331
МУСИНОВА А.С., ҒУЛОМОВ Ш.Ж. Мис идишларни яшашнинг техник усули	332
ABDURAZOQOVNA N.R., RAHMATOVA Z.SH. O'rta asrlarda rassom miniaturachilarni o'qitish metodlari tarixidan	335
МАМУРОВ И., МАМУРОВА Д.И., АСРОРОВА М. Coreldraw — незаменимый помощник профессионалов	337
ТО'РАҲЕВ А.И. ХАЙРУЛЛАЕВ С.Ғ. Mahmud Tarobiyning milliy ozodlik yo`lidagi kurashi	339
TUXSANOVA V.R. Matoni bezash san'ati tarixi va uslublari (issiq, sovuq, tugunli batik)	341
DJURAYEVA L.R. Innovatsion pedagogik faoliyatning ta'lim sifatini oshirishdagi ahamiyati	343
АБДУРАХМОНОВ О.Р., САИДОВА М.Б. Автоматизированное управление уровнем при производстве чистой воды	348
НУРИЛЛАЕВА Н.Ш. Чет тилларни ўқитишда сифат самарадорликга эришишнинг педагогик ва психологик жиҳатлари	349
МАХМУДОВА С.Х. Ўқувчиларининг ўқиш саводхонлигини халқаро даражада баҳолаш	352
АЗИМОВА Н.Э., НАСИМОВА З.И. Очиқ таълим тизими таълим сифатини юқори кўтариш омили сифатида	355